

Broj: 01-430/24-666/4

Podgorica, 24.01.2025.godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije, na osnovu člana 20f stav 1 tačka 5 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21), člana 14 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), u postupku donošenja rješenja po zahtjevu Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, na prijedlog v. d. zamjenika direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 24.01.2025. godine donosi

R J E Š E N J E

I Predlogom Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija se ne uređuje neposredna dodjela državne pomoći.

II Ministarstvo prosvete, nauke i inovacija će biti u obavezi da Agenciji dostavi nacrt akta na osnovu kojeg će shodno odredbama Predloga zakona biti moguća neposredna dodjela pomoći, odnosno razvoj istraživanja i inovacija.

O B R A Z L O Ž E N J E

Zahtjev

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (u daljem tekstu: „Ministarstvo“) podnijelo je Zahtjev za davanje mišljenja broj: 04-082/24-1830/9 od 26. decembra 2024. godine, zaveden u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) pod brojem: 05-430/24-666/1 od 27.12.2024. godine, na Predlog zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija (u daljem tekstu: „Predlog zakona“).

U prilogu inicijalnog akta dostavljeno je i Mišljenje na tekst Predloga zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija od strane Sekretarijata na zakonodavstvo, kao i Predlog Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija.

Predmetnim predlogom zakona propisuju se uslovi za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera za razvoj istraživanja i inovacija, uslovi za odobravanje i oduzimanje statusa korisnika podsticajnih mjera, vrste podsticajnih mjera, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje podsticajnih mjera.

Zakon se donosi kako bi se obezbijedila dodatna podrška naučnoistraživačkoj i inovacionoj djelatnosti komplementarna sa postojećim instrumentima podrške u nacionalnom istraživačkom i inovacionom sistemu, povoljan ambijent za razvoj startapova i spinofova, ali i inovativnih privrednih društava koja su u zrelijim fazama razvoja, podstakao ekonomski rast i zapošljavanje, posebno mladih i visokokvalifikovanih lica, podstaklo ulaganje privrede i naučna istraživanja razvoj inovacija. U predlogu se takođe navodi da je krajnji cilj zakona stvaranje povoljnijeg ambijenta za obavljanje naučnoistraživačke

i inovacione djelatnosti, povećanje razmjene i upotrebe znanja i ideja, povećanje ulaganja u ove djelatnosti, što doprinosi povećanju konkurentnosti privrede kroz podsticaje istraživanja i inovacija.

Dalje se navodi da je u toku priprema nove Strategije pametne specijalizacije Crne Gore, te da će u tom kontekstu predloženi Zakon imati posebnu ulogu u stimulisanju ulaganja u naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost u prioritetnim sektorima, ali i povezivanju akademske zajednice sa privredom.

Ocjena

Članom 2 Zakona o kontroli državne pomoći propisano je da je državna pomoć:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu;
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Da bi se utvrdilo postojanje državne pomoći, neophodno je kumulativno ispunjenje četiri navedena uslova. Što se tiče izvora finansiranja koji se direktno ili indirektno finansiraju iz državnog budžeta odredbom člana 16 Predloga zakona propisuju se vrste podsticajnih mjera i to: umanjenje poreza na dohodak fizičkih lica i umanjenje poreza na dobit pravnih lica. Odredbama člana 17 Predloga zakona definisani su uslovi koji moraju biti ispunjeni kako bi se steklo pravo na umanjenje poreza na dohodak fizičkih lica. Dalje, odredbama člana 18 definisani su uslovi koji moraju biti ispunjeni kako bi se steklo pravo na umanjenje poreza na dobit pravnih lica. Imajući navedeno u vidu, potencijalnda državna pomoć se indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta. Na osnovu saglasnosti Vlade Crne Gore, odredbom člana 16 stav 5 definisano je da donirana sredstva uplaćena na račun Fonda, koja će se koristiti za realizaciju inovacionog programa.

Dalje, odredbama člana 6 Predloga zakona korisnici podsticajnih mjera mogu biti domaća i strana pravna i fizička lica koja obavljaju naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost u Crnoj Gori, kao i druga pravna i fizička lica koja doniraju sredstva ili su na drugi način povezana sa ovim djelatnostima, u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje državna pomoć. Imajući u vidu navedeno, Agencija zaključuje se na ovaj način može dodijeliti pomoć korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost.

Odredbama člana 7 propisani su uslovi za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera. Ovim članom propisano je da i uslove za sticanje statusa korisnika posticajnih mjera, način dodjele, korišćenje, i maksimalne intenzitete podsticajnih mjera, kao i rokove, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove nauke i inovacija, na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja organa državne uprave nadležnog za poslove finansija i organa uprave nadležnog za poslove konkurencije. Ovim članom se stvaraju uslovi za postupak koji će uključivati i Agenciju za zaštitu konkurencije prilikom stvaranja osnova da neposrednu dodjelu državne pomoći.

U vezi sa prethodnom normom, odredbom člana 10 propisuje se obaveza raspisivanja javnog konkursa za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera, koje Ministarstvo raspisuje jednom godišnje.

Imajući navedeno u vidu, Agencija zaključuje da se Predlogom zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija ne uređuje neposredna dodjela državne pomoći, te da je Ministarstvo prosvete, nauke i inovacija u obavezi da Agenciji dostavi nacrt akta na osnovu kojeg će shodno članovima 7 i 10 Predloga zakona biti moguća neposredna dodjela pomoći, odnosno podsticajne mjere za razvoj istraživanja i inovacija.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore, u roku od 20 dana od dana prijema ovog rješenja.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija, Vaka Đurovića bb, 81000 Podgorica, Crna Gora,
- u spise predmeta i
- a/a.